

Waqyi misriyyat

I. Waqyi misriyyat. 1829-07-29.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :

- La réutilisation non commerciale de ces contenus ou dans le cadre d'une publication académique ou scientifique est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source des contenus telle que précisée ci-après : « Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France » ou « Source gallica.bnf.fr / BnF ».
- La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service ou toute autre réutilisation des contenus générant directement des revenus : publication vendue (à l'exception des ouvrages académiques ou scientifiques), une exposition, une production audiovisuelle, un service ou un produit payant, un support à vocation promotionnelle etc.

[CLIQUER ICI POUR ACCÉDER AUX TARIFS ET À LA LICENCE](#)

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

- des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.
- des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter utilisation.commerciale@bnf.fr.

م	ایام	صبح	ظهر	عصر	مغرب	عشا
١٨	ب	٢١	٢٥	٢٦	٢٥	٢٤
١٩	د	٢٢	٢٥	٢٦	٢٥	٢٤
٢٠	هـ	٢٣	٢٥	٢٦	٢٥	٢٤
٢١	و	٢٢	٢٤	٢٦	٢٥	٢٤
٢٢	ز	٢٣	٢٤	٢٦	٢٥	٢٤
٢٣	ح	١٩	٢٥	٢٨	٢٦	٢٥

داخله

لاجل الطبع ديوان خديو يدن ورودايدن جرنالك وذيالك عنييدر
بولاقده كائن ترسانه عامر ده مانتد كوه يغلمش اولان كراسته له اشوب بازار
ايرته سي كيجه سي ساعت بر يچق قرارلرند منجره تعبير اولنور طرفدن
آتش ظهور وروز كارزور كارشد تيله بر حريق عظيم اولوب اطفاسي درجه
امكاندن دور اولغله جده واليسي ولي النعم ابراهيم باشا افند من مصطبه ده
اقامت اوزره اولان اورطه نك عساكريله در عقب مجلا محل مذكوره عزيمت
وبولاقده اولان بالطه جيلرايله حريقك اطرافنده مكوم سائر كراسته لري
آتشدن لدی الصيانه رسیده آتش اولماش كراسته لري آتشدن تبعيد و آتشك
اطرافني تميزه امر ايدوب بنفسه ساعت دش يچق قرارلرينه قدر عساكري
ايشك كده سعي ومسارعت بيورميريله آتشك اطرافني هم والاريله سوي
سلامته رسیده ايلد كده موفق حريق اولان آتشك اطفاسنه دخی
جهاد به عساكريني ضابطانلريله اطرافه توقيف وجلب آب ايجون مصر دن
سقالر كلمسي باشا غايه امر واراده و اطفاء نار تكميل اولنجيه ذلك غيرتده
بولميريني ميرالاي خورشيد بكه بعد التا كيد بوترسانه عامر ده اولان
كراسته مالانهايه بياندن مستغيمير قالديك ترسانه به همجو ار اولان فابريقه لر
وبولاقده اولان شوقدريوت وخانه لر بو حريقك اثريله يانق ومحو وهب اولق
محتل برمواد ايدو كندن بو حريقك ظهوري نوجهله اولمش كيدن
نشئت ايتش اطرافيله تجسس وتحقيق وبرقطة جرنال تحرير اولمشي اقتضا ايدر
ديو خورشيد بكه احاله بيوروب تحريك عنان رجعت بيورديلر اراده لري
اوزره سقالر جلب و آتشك اطفاسنه انك درميان ونقل آب اولنه رق ميرموي اليه
وباشا غا ساعت اون قرارلرينه قدر چالشوب بعناية الله تعالى اطفای نار
تكميل اولمش وترسانه معموره ناظري خليل افندي اووقلرده ورودايتش
اولغله آتشك ظهوري نوجهله اولمش وكيدن نشئت ايتش تحقيق اولق
ضمتمده عقد مجلس جمعيت اولنه رق موجود مجلس اولان ذوات ميرالاي
خورشيد بك ترسانه ناظري خليل افندي بولاق قبوداني اسماعيل قبودان
وتشغيل ناظري سليم افندي بالطه جي يوزباشي شيلرندن صالح افندي وملازم اول
موجودا غا وجهاد به نك سقطلرندن غميرلكه ويرمش اولان نقرلر حاضر
اولد قلري حالد خورشيد بك ترسانه ناظري خليل افندي به سوال ايدر كه
بوترسانه محافظه سيجون معيتكزه شوقدريقه قوللر وبودك وجهاد به سقطلرندن
غميرلر ويرمش سرك انلره ترتيب ايلد ككز قاعده وانلردن مطلوب اولنان
خدمات ندر ونوجهله استخدام اولنورلر ديد كده خليل افندي جوابنده ترسانه
منجره سنده جاري اولان قاعده اولالطه جي يوزباشيسي ترسانه ده صنعت
تعليم ايتل ايجون موجود اولان بالطه جي چو جقاريله قلفات چو جقاريلك
حفظ وحراستلري محول عهدده سيد يوزباشي موي اليه ذكر اولنان چو جقاريلري
علي الصباح منجره به كنورر وساعت اون بچقه ترنبنه سني چالار ذكر اولنان
چو جقاريلري جمع ايدر محلنه كو تورر وبوندن بشقه يوزباشي موي اليه بولاق
باش چاوشلغی دخی جهاد به متقاعد لزندن ككش اولان سقط عسكركردن

داخله

صورة جرنال وذييل وردامن الديوان الخديوي لاجل الطبع
انه في الساعة الثانية من ليلة الاثنين السابع والعشرين من ذي الحجة التمهت
النار من جهة المنجرة الكاينة في ترسانه بولاق وسارت الى الاخشاب المجموعة
حولها وانتشرت لشدة الهوا فوق حريق عظيم كاد ان يكون اطفاه
خارجا عن حد الامكان ولما علم بذلك حضرة افندي بناولي النعم ابراهيم باشا
سر عسكرا لجهاد به اصحب معه اورطه العسا كرا لجهاد به المقيمين في جهة
قصره العامر ووافي المحل المذكور بسرعة وشعر عن ساعد همته العلية في تخليص
ما كان مجموعا حول النار من الاخشاب وما برح مجتهدا هو والعسا كرا المذكورة
والبلطجية الى ان خلصوها وقد مضى من الليل خمس ساعات ثم وقفت حولها
العسا كرا لجهاد به وامر سعادته باشا غا ان يدعوسقايين مصر لا طفا النار
وبنه ايضا على خورشيد بك ان لا يزال باذلا جهده في اطفائها وقال له
ان في الترسانات اخشابا كثيرة لا يحصى عددها فاذا هي احترقت تجاوزها
الحريق الى القريقات والبيوت التي حولها القربها منها فينبغي لك ان تفحص
عن كان لهذا الحريق سببا وبأي علة صدر وبعد التحقيق يحرر ذلك في جرنال
مفصلا ثم رجع سعادته الى قصره السامي بالامن والامان ففعلا ما امرهما به
واجتهدا في اطفاء النار ومازالا مجتهدين حتى طفيت بعناية الله تعالى في الساعة
العاشرة وبعد ذلك جالي الترسانات العامة خليل افندي ناظرها فالتوا
جميعا ونسألوا عن سبب هذا الحريق بموجب ارادة سعادته وكان في المجلس
خورشيد بك ميرالاي و خليل افندي ناظر الترسانات واسماعيل قبطان
بولاق وسليم افندي ناظر التشغيل وصالح افندي يوزباشي البلطجية وانصار
من متقاعدي العسا كرا لجهاد به امر واجمع الخفر فقال خورشيد بك
لخليل افندي ان عندكم لمحافظة الترسانه حراسا كثيرين من عسا كرا لجهاد به
المتقاعدين فما القاعده في ترتيبهم وما هي الخدمة المطلوبة منهم وكيف
يستخدمون قال ان لحفظ منجرة الترسانه ترتيبين الاول ان صالح اغا يوزباشي
يدبر اولاد البلطجية واولاد القلقة لتحيات الذين ياتون الى الترسانه ليشغلوا
بالمراكب ويتعلمون هذه الصناعة فيجي بهم في كل يوم صبا حالى المنجرة حتى
اذا ضربت الترميمية في الساعة الحادية عشر جمعهم وذهب بهم وقد اعطى له
اثنى عشر جاويشامن متقاعدي العسا كرا لجهاد به من حيث صارت باشاوشية
بولاق في عهدته فيجعل في كل ليلة جاويشين منهم واون باشي وخسة انفار
لمحافظة بولاق فيحرسونها حتى الصباح الثاني ان سليم افندي ناظر التشغيل
مأموربا نسا المراكب وتصلحها ومعه عسكرك من الترك ونقران من القلاحين
ياتون كل يوم صبا حالى المنجرة ويقسمون الاولاد الى الشغل وفي اثنى الساعة
الحادية عشر تضرب الترميمية فيجتمع الاولاد فحورا سماؤهم في دفتر يكتب
فيه كيفية شغلهم يوميا ثم ياخذهم اليوزباشي وبعد ذلك يسلم مخزن المنجرة
الى الحراس الستة عشر المرتين من العسا كرا لمتقاعدين ثم يذهب الى بيته
المجاور لمخزن الاخشاب فلما بان من تقرير الافندي الموي اليه ان حراس المخزن
ستة عشر وان صالح اغا يوزباشي يرتب في كل ليلة لمحافظة الاسكلة جاويشين

اون ايكي چاوش معيتمده اوله رق كيجه ذكر اولنان چاوشلردن ايكي نفر
چاوش و براونباشي و بش نفر توپجي ترتيب ايدوب على الصباح اسكه لرله
حفظ و حراستيله مشغوللردن ايكنجيسى تشغيل ناظري اودن قايق ياقق
و قايق نعميرايتمك محمول عهده سيدرو خد معتمده سقطلردن برنقر ترك اوشاغى
وايكي نفر فلاح واردرم قومون على الصباح منجره به كورلر و يوزباشي
اغاك كتورب كوتورد كورى چو جقلى اشغاله توزيع ايدرلر ساعت
اون بچقه ترينه چالندقه اوچو جقلى برره جمع اولوب بوكون ايشلدى
ديوانلى دفتره قيد اولور يوزباشي الور كيدرو انكده خي اندن صكره
برايشي قالمز و منجره مخزننى اون الى نفر سقط عسكرلردن مرتب غفيرله
تسليم تشغيل ناظري اونه كيدر و كذلك بولا ق قبودانى اسماعيل
قبودانك محلى مخزنه متصل بر محلدردن بوختم كلام ايلدى مخزن غفيرلى
اون الى نفر بشقه جه معيندر يوزباشي صالح اغا طرفندن ايكي چاوش
و براونباشي و بش نفر هر كيجه ترتيب اولور لايى انلردن مخزن غفيرلكنه
الحاقدر ديلد كده يوزباشي جوانده مخزن غفيرلكنه ملحق دكلردن
فقط اسكه بوينى ساحل دريادن قبيجه هر كيجه غفيرلك ايله كرلرديدي ينه
مخزن غفيرلكنه مرتب اولان اون الى نفرلك غفيرلكي منجره غفير
لكنه دى داخلىدريوخسه بالكنز مخزن اوزرينه غفير ميدردنلده مخزن
و منجره غفيرلكي بوان الى نفرلك عهده لرينه محلودرديدي مرتب قوم اون
الى نفره سزله غفير اولديغى كز و غفيرلكه جقد يگى كز و قنده اجراسى لازم كلان
خدماتك ترتيبى و بكرمى درت ساعت طرفنده ايد جك كز حركتى كيم بيلدر
و كيم افاده ايدرايدى ديورلدقه مذكورلر جوابلرند غفيرلك ترتيبى
تشغيل ناظري سليم افندى رقيب ايدر برى او قوللور ايدى ديدلر افندى
موى اليه بو غفيرلى نوجهله قوللور ايدك ديوسوال اولندقه تقريرنده
بوان الى نفرلكيه سكر محمله ايكيشرايكيشر غفيرلكه مامورلر اولوب
كوندز غفيرلكه قار شملر بالطه جي نفرلردن يوميه او محله عسكركلوب بكلر
اخشام تربته اولدقه انلر كيدر بونلر محل مامورلر بيلورلر معناد اوزره
هر ايكي نفر محملده تابصباح غفيرلك ايدر وجهه سنك اوزرينه بر چاوش
دى مامورلر كه او يقويه وار مسونلر و بصيرت اوزره بوانسونلر ايجون بو وجهله
مرتبدريو جواب ويردى غفيرله سليم افنديك تقريرينه كوره سزله
سكر محمله غفيرلك ايد يورمش سكر بوانه قدر بويله برشنى وقوع بولامش
ايكن بو كيجه بو حريق نوجهله واقع اولدى و كيدن نشئت ايتدى ديو چاوشلرى
استنطاق اولندقه بو كيجه بن غفيرلى و اطرافى دور ايدر كن اتش فتاللك
اوطه سندن ظهور ايتدى او طرفه قوشدم هر كس كلكه بشلدى كند بجه
آتش ترايد بولدى ديدى او ساعتده او محله مامور اولان غفيرلر كيدر ديلد كده
على فرماوى و خضر دق دوقه نام ايكي نفر دردىو جواب ويرمكه انلردن
احضار و آتش نوجهله ظهور و كيدن نشئت ايلدىكي استفسار اولندقه انلردن
فتاللك اوطه سندن ظهورى اشعار ايلدىلر او وقتده اوطه ده بولنان قتاللك
كيدر ايدى او محله كيمى كورد يگى ديلد كده او وقتده غلبه لقندن ازدحام
ناس وقوعيله فتال كوره مدك ديو تفكر اوزره ايكن منجره نك
قبلى قبوسنده مامور اقيم غفيرلردن احد نام ايلر و كلوب تقريرنده تسودن
ازاجق صكره بدرى نام بر فتال باغه كلوب ايجر و كرمكه اقدام ايلد كده
بن ايجر و راقوب طو تدم و نره به كيد يورسن ديدم جوانده ايش ايشلكه
كيدر يورم ديد كده اخشامدن صكره كيمسه ايجر و صالحى و يرمز ديدم ارقد اشلم
ايجر و ايشده دزد بلكه بندى برابرالوب مذكورى ايجر و كيردم ديوان غفيرى
على به مذكورى تسليم ايدوب دوندم ديدى عيلدن ديوان غفيرى بوبدرى

واون باشي و خمسة انفار ساه بعض الحاضرين بالمجلس هل هولاء الحراس
ملحقون بحراس المخزن ام لا قال لابل هم مخصوصون للاسكه و سواحل النيل
وسئل ثانيا هل من ترتيب لحراسة المخزن ايضا بالمنجره قال بلى وسئل
الانفار المرقومون من ذا الذى يدبركم فيما تومرون به ومن ذاي امركم باتمام
خدمتكم المطلوبة منكم نهرا و ليلا قالوا ان سليم افندى ناظر التشغيل هو الذى
يستخذ مناسئل كيف يستخدم هولاء الانفار قال انهم فى الليل يتفرقون فى ثمانى
محلات لكل محل خفيران وفى النهار ياتى جماعة غيرهم من البلطجية و يقيمون
موضعهم الى ان تضرب الترميمته فيذهبون فياتى حينئذ الجماعة الاولون
وعليهم جوش يدبر امرهم فيذهبون حسب عادتهم اثنين اثنين و يقيمون حينما
امر و الى الصباح فقيل لهم حيث كنتم مختصون لحفظ ثمانى محلات كما يقول
سليم افندى فلم صدر هذا الحريق الذى لم يصرمثله حتى الان ومن صدر وسئل
الجاوش عن ذلك خاصة فقال انى كنت مترددا فى منازل الحراس فرأيت
الحريق بارزاً من اوضة القتالين فلما ان رأيت النار اسرعت الى الاوضة و راهنا
الناس مترابدة فتلاحقوا اليها فسئل الجاوش ايضا من كان خفيرا حين ظهور
النار و اين كان قال انه كان على القرمماوى و خضر دق دوقه فاحضروا وسئل
عن سبب الحريق وكيف كان ذلك قال اننا رأينا النار ظاهرة من اوضة
القتالين وسئل ثانيا من كان فى الاوضة وقتئذ من القتالين ومن رايتم ههناك
قال انهم تراحمناهم لازلدهام الجموع و كانوا فى حيرة و ذهول ثم جا احد
احد حراس باب المنجرة القبلى وقال انه بعد برهة من العشا اتى الى بدرى
القتال و طلب منى ان اذن له بالدخول فابيت و مسكته و قلت له اين انت ذاهب
قال انى ذاهب لاشتغل فاجبته ان لا اندع احدا يجوز من ههنا بعد الغروب
قال لى دعنى فان رفقاى يشغلون فاخذته و دخلت به و سلمته الى على خفير
ديوان القماش و رجعت فاحضرت على المذكور وسئل من سلم بدرى القتال
قال احد قبلى له اين ذاهب بدرى قال انه ذهب الى الاوضة قصد ان يشتغل
وبعد قليل ظهرت النار و جازجل من حراس القماش يسمى يوسف مبارك
و قال انى كنت جالسا و اذا برجل اقبل على قلت له من انت قال ان انا بدرى فسألته
اين انت ذاهب قال انه اذن لنا هذا الليل بالشغل فاذنت له انا ايضا فذهب
الى الاوضة الشغل و بعد برهة ظهرت النار و جاحسن الطرسوسى احد البلطجية
يقول انى رايته بدرى اتى الى احمد خفير باب المنجرة القبلى و سمعته يقول له
انى ذاهب الى الاوضة لى اشتغل و رايته ان احمد قد اخذ بدرى و سلمه الى على
خفير ديوان القماش و اتى على ذلك من الشاهدين فبحث عن بدرى فلم يوجد
فى الاوضة فارسل شيخ القتالين مع رفقة من البلطجية يفتشون عليه و بعد
مدة جاوا و قالوا انا بحثنا فى المنازل كلها عنه فلم نره و ذهبنا ايضا الى بيته
و سالنا منه قالت لا علم لى به انه لم يبت عندى هذا الليل و جاحضا و ذهب فظن
بعضهم من تقريرات الجماعة المذكورين ومن تقرير حسن الطرسوسى ومن عدم
حضور بدرى انه هو سبب ذلك الحريق فتقرر الراى ان يراقب حتى العصر
و خصصوا المامورين بذلك و تفرق من كان فى المجلس على عزم ان يجتمعوا
العصر و لما دخل وقت العصر اجتمعوا و طلبوا بدرى فاحضروا و اوشى عنه
كيفية وجدانه قال انى فتشت عنه كثيرا ولم اره فوجدت زوج امه فسكته
وانت به الى سليم افندى فظهر حينئذ و قيل لبدرى اين كنت انت انا بحثنا عنك
منذ ظهر الاحتراق ولم نجدك قال كنت جانب الشراعات متكيا و يعلم ذلك
عبد الرحيم الحداد حيث انه رانى ههناك و لما شاهدت الحريق قت و اردت
ان اذهب فسكنى بعض من النظام فاعادونى لاطقاء النار فاحضر عبد الرحيم
وسئل عن ذلك قال نعم انى رايته را قدا يقرب الشراعات فقيل له متى رايته قال
كان ذلك قبل العشا نصف ساعة و قلت له لم انت جالس ههنا قال انى ذاهب

فتال سکه اسلم اولندي ديوصورلدقه تسليم اولندي ديدى تسليم
اولندقدن صكره مذکورنه به كيتدى دينلدكده ايش ايشلك ايچون
اوطه به كيتدى برمقداروقت مى ورزنده آتش ظهورايتدى ديدى ينه اوانداده
قاش غفيرلندن يوسف مبارك نام برنفر ايلروكلوب اولدخى بن يمل يردم
بريسى كلى سن كيمس ديوبا غردم بن بدرى يم ديدى نره به كيد يورسن
ديدم ايش ايشلكه ماذوزايشلكه كيد يورزد يوجواب ويردى بزخى
صاليو يردك ايش اوطه سته كيتدى برازد نصكره آتش ظهورايتدى ديدى
اوانداده نجار بالطه جيلرندن ترسوسلى حسن ايلروكلوب بونلرى تصديق
اوزره تقريرنده بوبدرى قتال منجره نك قبلى قپوسنده اولان غفيرا حمدك ياتنه
كلكده كوردم وايچرو كيدوب ايشله به حكيم ديدى كنى اشتمد واحمد دى
طوتوب ديوان غفيرى على به تسليم ايلديكى كوردم ديوشهادتلك ايلدى
مذکور بدرى قتال مطلوب اولندقه اسكله ده ناموجود اولديغندن درعقب
فتالرك شينج ايله بر بالطه جى ترفيقا ارامغه كوندردى بروقتدن صكره
مى قوم شينج ايله بالطه جى كلوب هر طرفى ارادق ومحل سکناسنه واردق
مى قومك اناسى اخشام بوراده ياتمدى على الصباح كلوب بلا توقيف
ينه دونوب كيتدى نه طرفه كيتدى كنى بليزد يوجواب ويردى بزخى ارادق
بولمى ديدى بولر بوليه اولنجه كرك بالاده ذكرا اولنان غفيرلر ترسوسينك
تقى يردن ورك مى قومك بولمى غفيرا كلا شيلان بولمى نشتى بدرين
مخوطه زورمى قومك وقت عصره قدر ارايوب بولمى مطلوب دريوزر ايريله رك
مى قوشى ارامغه مأمور لر تعين اولمش وقت عصره جمعيت اولمش شرطيله
مجلس طاعمشدر وقت عصره جمعيت اولمش مطلوب اولنان بدرى
بولمش واحضار مجلس اولمش اولوب توجهله بولمى سؤل اولندقه
شينجلى تقريرنده ارادم ينه بوله مدم اناسنك قوجه سنى بولوب سليم افندينك
ياتنه كنوروب احضار ايلدم مى قوم بدرى دى اوانده ظهور ايلدى ديدى
مى قومه دون كچه بو حريق وقوعندن بروسن فرارا يلدك ارا نلدى بولمى
نه طرفده ايلدى دينلدكده يلكنلرك ياتنده ياتوردم حريق وقوعنده قالمدم
كيدر كن نظاملى جى طوتدى آتش سوندرمكه كوتوردى حتى بنم يلكنلرك
ياتنده ياتديغى حداد عبدالرحيم ياورو كوردى ديدى مى قوم عبدالرحيم
احضار اولنوب سؤل اولندقه يلكنلرك ياتنده اوتورر كن كوردم نه ساعتده
كوردك دينلدكده يتسودن نصف ساعت اقدم مذکور محله كوردم نه ايچون
بوراده اوتوررسن ديدم جوابده بن ايشله به حكيم ديدى بندخى كيفكه ديدم
وكيتدم خصوص مذکورك تحقيق جهنده على الصباح تقريرورن غفيرلرك
تقريرلرني وكندينك دى ارايوب بولندقدن صكره او محله موجود اولديغى
اقرارايتكم حريق خصوصى كندندن نشت ايلدى كنه دلالت ايد يور
كندوسى ايسه حريق ظهورايدن كنان محله دكلم اكر او محله كيتدى كى
كورن وارايسه تقريرايتسون ديوروبوجهله انكار ايد يور ديدى يلكنلرك
غفيرى يوسفدن سنك محل اسكانك بدرى قتالك قلبه سندن چوق ايراقيدر
ديوصورلدقه ماينيز ايكي اوج ادم مسافه اوله رق قلبه لرمن بر برينه يقيندر
ديدى خليل افندي تقريرنده بوغفيرلر چوق چوق قلبه لرنده ساكنلردر
ديمكه يوسفه سن ساكن اولديغى قلبه ده يلكنلرك ياتنده ياتوردم حريق وقوعنده قالمدم
وارميدردى صورلدقه اهليم واريدى سليم افندي به بوغفيرلرك اوزرينه
كزن ترك اوشاغندن كيمسه وارميدردى سؤل اولندقه جهاده دن
منصور چاوش اوزرلرينه مأمورايدى ديدى منصور چاوشه سن بوغفيرلر
كز بقرارى ايدك ديوصورلدقه سليم افندينك تنبيه ايتدىكى وقتدن برو
غفيرلر كزدم ديدى بوغفيرلرك اهلى وجو جقلى واردر بونلر طعام

لا شغل فقلت له افعل ما تشاء فى ذهبت عنه فظن من اقرار بدرى ومن عدم
وجوده ومن تقرير الجماعة الخفرا انه هو مكان سبيل الحريق فانكرو قال
انى لم اكن عند المكان الذى ظهر منه الحريق اولا ومن قال انه رانى فليبين لى
ذلك وسئل يوسف خفيرا الشراعات وقيل له هل محلك بعد عن عيش بدرى ام لا
قال لا وما بين عشى وعشه الا خطوتين او ثلث فقال خليل افندي ان هولاء الخفرا
ساكنون فى الاعشاش مع اهلهم واولادهم وقيل ليوسف المرقوم انت تسكن
فى الاعشاش مع اهلك ام لا قال بلى وقيل لسليم افندي ناظر التشغيل هل على
الخفرا المذكورين ناظر من الترك ام لا قال بلى وهو منصور الجاوش
احد عساكر الجهادية فقبل منصور انت ناظر عليهم قال بلى انى تحملت امرهم
منذ امرنى خليل افندي فقبل له ايضا ان ارادوا ان يصنعوا طعاما لاولادهم
وعيالهم هل تظهر نارهم قال ان لهم عادة ان يضرموا النار فى النهار وعند الغروب
يطفونها وانه كان نبه عليهم من خليل افندي الا يضرموا فى الاعشاش نارا
واكدت انا عليهم فى ذلك فخرروا فى الارض واتخذوا لهم منها كوانين عليها
يطبخون فحصل الظن الغالب بان سبب ذلك كان من يوسف المرقوم ومن بدرى
وان منعنا عن ايقاد النار وقيل لهما لا توقدانا واذ لك لان عيش يوسف يقارب
المحل الذى ظهر منه الحريق فلذا حرككم بحبسهما وظن ايضا انه صدر
من غيرهما من المارين فى الطريق لان ما بين عيش يوسف وبين المنجرة طريق
عام فذهب خورشيد بيل و خليل افندي ونظرا فى الطريق فوجداه كما ذكر
غير ان عيش بدرى اقرب منه الى محل الحريق

بشورد یکی وقتلرده نه طرفده بشور لر سن کرد کک وقتلرده قلبه لرده آتش
کور میور میسن دینلده کده مقدم قلبه لرده آتش یا قسه لردخی اخشام
اولدینی انده اطفا ایتدیر ایدک انجق مقدم ایام شتاده خلیل افندی تنبیه
ایدوب قلبه لرده آتش احراق اولمسون دیویلمدر مکه او وقتد نبرو قلبه لرده آتش
یاندینی یوقدر اوجاق کبی یرقازوب انده بشور لر دیدی ذکر اولسان
یوسف نفرک قلبه سی دخی حریق واقع اولان محله یقین اولوب و قلبه سنده
عالی دخی اولمغله آتش یاغق هر نقد رمنع اولمش ویا نلمیور دینلمش ایسه ده
بلکه مذکورک طرفندن نشئت اولمش ملا حظله سی ایله بو خصوص بدری
قتال ایله بویوسف نفرک اوزرینه تخمین غالب اولمق حسیله ایدکیسی دخی
حبسه وضع اولمش و بوندن قطع نظر حریق واقع اولان منجره ایله یوسف
نفرک قلبه سی بیی جاده یول اولمغله مرور و عبور ایدن لردن قضا را آتش
صحرای سی محتل اولدینی حسیله مر قوملرک قلبه لری جاده یولنی خورشید
بل و خلیل افندی واروب احاله نظر امعان ایلد کزنده واقعا جاده یول ذکر
اولدینی منوال اوزره اولدینی و حریق ظهور ایدن محله بدری قتالک قلبه سی
دها اقرب بولندینی معلوملری اولدی

ذیل

اشبوحرنالک ناطق اولدینی اوزره بومقوله امور حسیه که بین الناس ترسانه
اموری دیوهر برامر عظیمه ضرب مثل اوله رق دینله کلیدی واضح ایکن
بومعنادن غافل و عزت نفسی التزام ایله ماوجب علیی اولان تیقظ و انبیا
وادیلرندن صرف نظرا یلمه رک مسیب و کاهل ترسانه لرنا نظری خلیل افندی
جوار ترسانه ده و خصوصاً برمد نبرو مال فراوان و نقود بی پایان
صرفیله شمدی یهدک وجوده کلش فابریقه لر حوالیسنده بوسدن قلبه لر
یا پلمسی منع ایتماش و بعض خرما فروشلر حصر دن سکا لرا اتخاذ ایتد کزینی
هر کون کوررکن اعمال لرینه رضا و یرمش و معاذ الله تعالی بومقوله
حریق ظهورینه علت قویه اولدینی تفکرا یتیمه رک ترسانه به مأموران الی
نقر غفرانک ترتیب نکهها ینلرندن بی خبر و ترسانه معموره وسیعه الارجا اولوب
غفرای مر قومه نک نکهها نلغی کافیی دکللی دقیقه لرینی ملا حظله
ایتمدیکی کمال تسیمیدن نشأت ایتدیکنه دلیل واضح دکلیدر یا مخزن ترسانه که
مجموع کراسته لرانده مخزن و ندر بویله تسیمانه می کوزه دینلمیور اودخی بویله
ایسه فقط حفظ خیر الحافظینه و دیعه اوله رق خدای متعال هر حالده
مصون و محفوظ ایلیمه امین

تذیل

قد علم من هذا التقرير ان حضرة خليل افندی ناظر الترسانات المتكاسل
قد غفل عن المثل المشهور في اللغة التركية الذي يضرب في كل امر عظيم وهو
ترسانه اموری وسعی في تحصيل مآربه ولم يلتفت لامور الترسانه خصوصا
لم يمنع الناس من اتخاذ اعشاش البوص حول الترسانه وما جاورها
من القبريقات التي انشئت بقود كثيرة في مدد متطاولة وان جماعة من تجار
التمر نزلوا حولها واتخذوا اعشاشا فلم ينعهم بعد ان رأى ذلك فكانه رضى به
ولم يدر ان هذا سبب عظيم لوقوع الحريق العظيم فن تبصر في هذه القصة ان
ان ذلك تغرير عظيم ناشئ عن عدم التدبر والنظر في عواقب الامور حيث وقع
التهاون بنظارة الترسانات المعموره الواسعة ارجاؤها ولم يفكر ليعلم هل
تحصل الكفاية بالحراس المذكورين لحفظ الترسانات اولاهذا يدل دلالة
واضحة على وفور تكاسله افيكون ناظرا على مخزن الاخشاب ذو كسل فان
صح ذلك فليكن ذلك المخزن وديعه عند خیر الحافظین صانه الله عن الافات